

Ilga Šuplinska: Latvijas pievienošanās EKA apliecina zinātnieku un uzņēmēju gatavību valsts izaugsmei

Publicēts: 30.06.2020.

IKT projekta koordinatore

Latvijas pievienošanās Eiropas Kosmosa aģentūrai (EKA) asociētās dalībvalsts statusā apliecina gan Latvijas zinātnes un pētniecības, gan uzņēmēju gatavību daudz kvalitatīvākām sadarbības iespējām, un tas ir ceļš uz aizvien plašāku augstas pievienotās vērtības produktu radīšanu un valsts ekonomisko izaugsmi, šodien preses konferencē pirms līguma parakstīšanas sacīja izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska.

Ministre norādīja, ka augsto tehnoloģiju sektora attīstība ir vistiešākajā veidā saistīta ar sabiedrības izglītošanu, un tā sākas jau skolas solā. Tādēļ jaunā kompetenču pieeja veicinās izpratni par darbu ar datiem un to savstarpēju salāgošanu. "Lai arī varbūt to ikdienā neapzināmies, ikviens no mums jau šobrīd izmanto kosmosā iegūtos datus, un turpmāk tas būs iespējams daudzveidīgāk un mērķtiecīgāk," sacīja I. Šuplinska.

Savukārt Latvijas Kosmosa industrijas asociācijas prezidents Pauls Irbins norādīja, ka jaunais statuss paver plašākas eksporta iespējas Latvijas uzņēmumiem, kā arī paplašina pētniecības un darba tirgus piedāvājumu zinātniekiem un augsta līmeņa nozares speciālistiem. Tuvākajos gados kosmosa nozarē varētu iesaistīties ap 200 un pat vairāk Latvijas uzņēmumu. "Mazo un Skandināvijas valstu pieredze liecina, ka valsts ieguldītie līdzekļi, piemēram, Igaunijā atmaksājas divkārt, bet Norvēģijā – pat piecas reizes un vairāk," sacīja P. Irbins.

Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētāja vietnieks Tālis Juhna vērsa uzmanību uz to, ka Latvijas arvien aktīvāka iesaiste kosmosa industrijā veicinās jauniešu interesi par STEM jomu. "Šobrīd gaidāmā ciešākā sadarbība dod iespēju paplašināt mūsu iesaisti Eiropas svarīgākajā kosmosa izpētes organizācijā, veidojot izglītības programmas augsto tehnoloģiju jomā un veicinot Latvijas

zinātnieku un uzņēmumu iesaisti globālajos tīklos," sacīja T.Juhna.

24.jūnijā EKA Padome apstiprināja Latvijas pievienošanas EKA asociētās dalībvalsts statusā. Latvijas zinātniekiem un uzņēmējiem tas pavērs jaunas iespējas sadarbībai ar Eiropas kosmosa industriju cilvēkkapitāla izmantošanai augsto tehnoloģiju jomā, kā arī sekmēs augstskolu pētniecības un studiju bāzes attīstību, tādējādi veicinot augstākas pievienotās vērtības tautsaimniecības attīstību Latvijā.

Lai līgums stātos spēkā, tas līdz 29. jūlijam jāratificē Saeimai.

EKA konvencija paredz, ka Latvijas kā asociētās dalībvalsts ieguldītais finansējums 3 miljoni eiro gadā vismaz 85% apmērā atgriezīsies Latvijā un nonāks Latvijas augsto tehnoloģiju uzņēmumu un zinātnisko institūciju rīcībā, lai turpinātu attīstīt kosmosa tehnoloģijas, inovācijas, pakalpojumus un to komercializēšanu globālā tirgū. Savukārt daļa finansējuma no dalībvalstu ieguldījuma veido EKA budžetu, ko izmanto EKA infrastruktūras uzturēšanai, jaunu programmu veidošanai un administrēšanai kosmosa nozares tālākai attīstībai.

[Prezentācija \(.pdf\)](#)

No kreisās: Pauls Irbins, Latvijas Kosmosa industrijas asociācijas prezidents; Ilga Šuplinska, izglītības un zinātnes ministre un Tālis Juhna, Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētāja vietnieks.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/ilga-suplinska-latvijas-pievienosanas-eka-apliecina-zinatnieku-un-uznemeju-gatavibu-valsts-izaugsmei>